

цію — здійснює індивідуально-консультативну роботу, спрямує навчальний процес та контролює якість знань. Таким чином, навчальна група являє собою «колективного вчителя» і «колективного учня» одночасно.

Отже процес, заснований на ПЗС, є динамічнішим у порівнянні з сучасним навчальним процесом і має більше можливостей. Основними його принципами є: завершеність (учень має право перейти до вивчення нового навчального матеріалу, лише опанувавши попередній); індивідуальний підхід (кожен працює згідно зі своїми можливостями і здібностями); співробітництво і взаємодопомога [3].

Таким чином, якщо ми дійсно бажаємо навчити учнів спілкуватися, надати їм можливість виявити свої унікальні якості та перейняти унікальні якості інших, а також навчити їх мислити, найкращим механізмом для цього є ПЗС.

Література

1. *Альтшуллер Г. С.* Найти идею. Новосибирск: Наука, 1986. — 223 с.
2. *Дьяченко В. К.* Организационная структура учебного процесса и ее развитие. — М: Педагогика, 1989 — С. 6—21.
3. *Ривин А. Г.* Содиалог как орудие ликбеза. Революция и культура, №15—16.

Й. Ю. Кунатенко, старш. викл.,
кафедра іноземних мов ф-ту маркетингу

ДЕЯКІ ПРОБЛЕМИ ІНДИВІДУАЛІЗАЦІЇ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ В КНЕУ

Сучасні тенденції в розвитку освіти обумовлюють пошук нових форм і методів організації навчального процесу. Все більшого значення набуває особистісний підхід до навчання, тому що він дозволяє максимально розкрити всю багатогранність і неповторність індивідуальних особливостей студента, що, у свою чергу, надасть йому можливість самореалізації у швидко мінливому

соціальному середовищі. Орієнтація на здібності і схильності студента, на рівень його початкової підготовки, прагнення навчити його самостійно збирати інформацію, аналізувати її і застосовувати на практиці, співвідносити з реальним світом вимагають від вищої школи неординарного, творчого підходу до роботи. У цьому зв'язку виникає необхідність складання принципово нових програм, перегляду форм і методів навчання, що забезпечують більш ефективне засвоєння матеріалу.

Проблема індивідуалізації навчання, або диференційованого навчання, досить складна. Практика показує, що створення індивідуалізованих програм навчання, що дозволяють обирати той чи інший конкретний шлях і темп роботи в залежності від індивідуальних особливостей і можливостей студентів, не приводить до бажаних результатів. І відбувається це тому, що не враховується природа мови, що у даному випадку є об'єктом вивчення. Метою навчання іноземній мові і засобом цього навчання є мовне спілкування, яке має будуватись таким чином, щоб відбувалося поступове оволодіння мовним матеріалом. Індивідуальний характер роботи дещо суперечить комунікативній природі процесу навчання. Індивідуальний процес засвоєння знань протікає успішніше, коли він здійснюється в рамках групового навчання. При такому підході вирішальною формою навчальної роботи є колективна пізнавальна діяльність і вона можлива тільки в колективі, у групі, що діє спільно. У такій групі індивідуальні зусилля кожної особистості поєднуються і направляються на вирішення загальної пізнавальної задачі, у результаті чого з'являється так званий «груповий ефект», коли індивідуальні особливості і можливості кожного примножуються. В організації подібної колективної навчальної діяльності і криються справжні резерви індивідуалізації навчання (принцип індивідуалізації в комунікативній методиці і принцип особистісно-орієнтованого мислення в інтенсивній методиці).

Індивідуалізацію навчання не слід зводити до послідовної мінімізації і спрощення навчального матеріалу з метою ліквідації заборгованості для менш підготовлених студентів. Індивідуалізований підхід до студентів означає диференціацію не стільки обсягу, складності і термінів виконання пропонованих завдань, скільки ступені і характеру допомоги у навчанні. Для таких студентів необхідні більш докладні пояснення і рекомендації з виконання тих чи інших завдань, їх необхідно частіше контролювати, надавати їм допомогу, частіше заохочувати, створюючи і підтримуючи доброзичливу атмосферу при опитуванні і контролі, дозволяти

їм користуватися будь-яким самостійно підготовленим допоміжним матеріалом у вигляді планів відповіді, коротких конспектів, ключових слів, значенневих опор до тексту і т.п. Незалежно від вибору конкретних форм надання допомоги таким студентам варто пам'ятати, що саме диференціація допомоги в навчанні є головним напрямком у вирішенні проблем індивідуалізації навчання. Незалежно від того, що визначається як основна мета вивчення іноземної мови: читання або усне мовлення, — ця мета завжди комунікативна. Відповідно до цього зміст процесу навчання має бути також орієнтованим на вироблення комунікативних навичок.

*Л. М. Кучер, старш. викл.,
кафедра іноземних мов ф-ту МЕіМ*

ОСОБИСТІСНО-ДІЯЛЬНІСНИЙ ПІДХІД ПРИ ОРГАНІЗАЦІЇ РІЗНИХ ВИДІВ НАВЧАЛЬНОЇ РОБОТИ (НЕХАЙ ЗАНЯТТЯ БУДУТЬ ЦІКАВИМИ!)

Сучасна теорія і практика викладання іноземних мов поставлені перед необхідністю розвивати духовну сферу студента, підвищувати гуманітарний зміст навчання, повніше реалізовувати виховно-освітній потенціал навчального предмету відповідно до індивідуальності кожного студента.

Працюючи викладачем іноземної мови протягом багатьох років, я впевнилася в тому, що успіх у навчанні і вихованні досягається не тільки завдяки «сліпому» дотриманню Методичних схем і систем, які складають основу навчально-методичного комплексу, а завдяки творчому підходу до його реалізації, що дозволяє передусім сформувати у студентів потребу навчатися, уміння раціонально працювати, розвивати їхні розумові здібності, мовну активність, виявляти творчість і самостійність у вирішенні ухвалених завдань.

Для себе я зробила наступні висновки: лише захоплений справою здатний захопити інших; навчити студентів мислити творчо здатний лише той, хто сам творчо підходить до організації їхньої діяльності. Потрібно завжди пам'ятати, що наше відношення до справи завжди передається й студентіві.

Приступаючи до роботи над темою, необхідно чітко уявляти собі, чому конкретно повинні навчитися студенти, що вони повинні знати і вміти. Цьому сприяє перспективний тематичний план, побудований з врахуванням індивідуальних здібностей і ін-